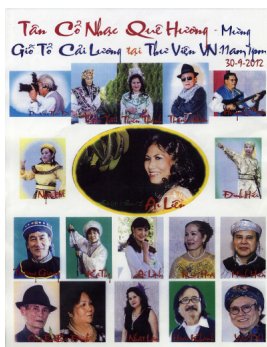

Ngh nào cũng ph i có T nh cây có g c, n c có ngu n.

Vào hôm Ch Nh t, 30 Tháng Chín cu i tu n này, nhóm Tân C Nh c Quê H ng s làm Gi T và trình di n m t ch ng trình văn ngh t 11 gi sáng đ n 7 gi t i t i Th Vi n Vi t Nam, trong khu th ng m i ch Ng i Vi t, góc Westminster và Euclid.

Poster c a Nhóm Tân C Nh c Quê H ng trong n Gi T năm nay.

Nhóm Tân C Nh c Quê H ng là m t nhóm anh ch em ngh sĩ say mê sân kh u, k t v i nhau đ đ c s ng trong không khí văn ngh gi a lòng c ng đ ng ng i Vi t h i ngo i.

Nhóm đã đ c thành p t h n m t năm nay, g m có các ngh sĩ tân c nh c sân kh u là Ái Liên, T n Tài, Thành Nhân, Ng c Hà, Đình Hi u, Cathy, Tr ng Giang, Thiên Thanh. K t khi thành p, nhóm đã t ch c đ c hai n trình di n tr c bà con đ ng h ng t i Th Vi n VN trong năm qua.

Cho Ng i Vi t bi t v n i dung ngày Gi T n này, ngh sĩ tr ng nhóm Ái Liên nói:

“Ngh nào cũng ph i có T nh cây có g c, n c có ngu n. Ngh thu t c i ng cũng v y, chúng em theo ngh là ph i bi t đ n T là nh ng ng i đã có công sáng p ra ngành ngh thu t sân kh u này. Tuy ch a có xác đ nh đ c ai, ngh sĩ nào là T chính th c c a ngành

nh ng theo các tài li u và s hi u bi t c a các ngh sĩ lão thành c i ng thì T có th là nhi u ng i đã p nên n n ca hát dân gian này. Và ngày Gi T th ng là trong kho ng t 12 tháng 8 đ n 30 tháng 8 Âm l ch. Do đó bu i cúng T c a Nhóm Quê H ng chúng em cũng s ch có m t bàn th v ng T trên đó có m t bài v . L cúng theo truy n th ng là m t con heo quay và m t con gà quay, t i sao l i nh v y thì em cũng không bi t n a. Sau khi th l xong thì t t c anh ch em trong nhóm s trìn đi n m t ch ng trìn ca nh c có tân nh c xen k v i c nh c và các trích đo n c i l ng n i ti ng n a. Đó là tu ng c i l ng ‘Đ i Cô L u,’ ‘V ng trắng c nguy n’ và ‘Ông Cò Qu n 9.’ Đ ng th i cũng còn nh ng sáng tác c i l ng m i nh ‘Hè V Nh B n’ và ‘Đá Vàng T Nghi p’ c a ngh sĩ Văn Phú sáng tác đ c bi t cho ngày Gi T năm nay.”

Nhóm tr ng Ái Liên cũng cho bi t là l n trìn đi n này cũng nh hai l n tr c đ u không bán vé và khán gi đ n coi không ph i chi phí b t c m t kho n nào. Ái Liên ti p: “M c đích c a chúng em tr c là đ t n T , sau là đ c mang l i ca ti ng hát làm vui cho c ng đ ng, cũng là ni m vui c a chính chúng em n a. Đ i ngh sĩ mà, nó nh con t m, nó ph i nh t . Nó mà không nh t thì nó s ch t.”

“Th thì l y ti n đâu đ t ch c?”, chúng tôi th c m c h i thì Ái Liên m m c i v n t t cho bi t: “Ti n túi c a t t c anh ch em trong nhóm.” H i ti p n a: “T i sao không bán vé, l y th t r th i.” Ái Liên l c đ u tr l i: “Không, nó s làm m t ý nghĩa mà chúng em theo đ i.”

Ý nghĩa đó là gì, tuy Ái Liên không nói t i nh ng chúng tôi cũng hi u là sau năm 1975, ngành c i l ng đã phai l t đ n, m t đi v th m t ngành gi i trí đã t ng chi m đ a v đ c tôn trong m i gi i ng i dân mi n Nam su t t Đ I C ng Hòa cho đ n Đ II C ng Hòa, g n 20 năm tr i. Nh ng ngh sĩ c i l ng thu c nhi u th h r t bu n khi th y m t ngành ngh thu t đã đi vào tâm kh m c a nhi u gi i, đã tr thành món ăn tinh th n nay b ng nhiên c phai l t đ n đi thì th t là u ng phí cho v n h c ngh thu t c truy n VN quá.

Lý do không ph i vì c i l ng đã m t s c hút qu n chúng, không còn là m t ngành ngh thu t đ c c a chu ng mà vì hoàn c nh đ i thay, xã h i m i sau 30 tháng 4, 1975 đã không còn t o c h i cho c i l ng phát tri n. Trong khi đó thì th c t l i cho bi t, c i l ng v n s ng trong lòng m i ng i dân mi n Nam. Đi u đó đ c c th hóa là l p tr l n lên, trong n c cũng nh h i ngo i r t say mê l i ca ti ng hát mùi m n qua 6 câu v ng c . Nhi u tài năng m i đã xu t hi n và đã ch đ c phát tri n khi ra t i h i ngo i. Tuy h i ngo i ngành c i l ng v n ch a có đ c các đ i ban nh tr c năm 1975, nh ng qua các ch ng trìn trên các đài phát thanh, truy n hình t nhân, ngành c i l ng đang đ c ph c h i. N u nh không trau chu t cho nó tr thành m t ngành ngh thu t thích h p v i đ i s ng c a ng i Vi t h i ngo i thì c i l ng không m y ch c s tr thành m t ngành ngh thu t ch còn trong trí t ng nh ng ng i l n tu i

hay trong sách vở mà thôi.

Cổ nhạc quê hương chúng ta thường cho rằng nó phát xuất từ những bài ca cổ như “Đoàn Cổ Hoài Lang” do các ban “đàn ca tài tử” trong dân gian ca hát giữa trí phu di dân trong sinh hoạt cộng đồng, đình đám của người dân quê miền Nam. Những theo các học giả Văn Học Sĩ và Trần Văn Khê thì “có thể nó đã manh nha từ những năm 1916 cho đến 1918 khi tuồng Gia Long Tục Quê được công diễn ở Nhà Hát Tây Sài Gòn. Cách hát mới này sau đó đã bành trướng không thôi mở đường cho một nghệ thuật lý dĩa và ca ra bả ra chèo nhàn, thêm thướt mãi, vờn canh tân vờn cách nên cổ nhạc thành hình lúc nào cũng không ai biết rõ.”

Thời gian cổ nhạc lên đến cao điểm là thập niên 60 tại miền Nam, lúc nhất cổ tân nhạc. Các sân khấu lúc này cũng có trình diễn những tuồng tích mới. Thêm vào đó chính phủ cũng hỗ trợ qua đài phát thanh Quốc Gia Sài Gòn một những buổi trình diễn trực tiếp trên thanh tra các rạp ở Sài Gòn, nên vào những buổi diễn này cũng vờn trong nhiều năm trước, khắp hàng cùng ngõ hẻm mới các đoàn nghệ thuật Sài Gòn được dựng lên trình hát cổ nhạc. Lúc này ở Sài Gòn và Gia Định có đến 39 rạp hát chuyên hát các tuồng tích cổ nhạc, ngoài ra còn có 20 đội luyện cổ nhạc, gọi là “Lò.”

Bộ Thông Tin của chính phủ đã hỗ trợ cho những tài nhân trẻ của những giới thế này có uy tín như Giới Thanh Tâm cho những nghệ sĩ sáng tác và trình diễn. Những nghệ sĩ trình diễn mới thì như Thanh Nga, Hùng Cường, Út Trà Ôn, Hữu Phước, Thành Được, Trần Tài, Dũng Thanh Lâm, Minh Cảnh, Minh Văn, Út Bạch Lan, Ngọc Giàu, Lê Thủy, Bạch Tuyết, Phương Liên, Thanh Kim Huệ, Thanh Thanh Hoa,... được đưa đưa xuất hiện trên các báo chí hàng ngày. Các đoàn nghệ thuật sáng tác cũng được nhạc sĩ luôn như Năm Châu, Hà Triều, Hoa Phượng, Bạch Cao, Việt Châu... Các nhạc sĩ “bộ gánh” cũng được nhạc sĩ ghi công như Sáu Lầu, Hai Nhiêu, Năm Phước, Phùng Há, Trần Sang, Trần Hữu Trang, Trần Chỏi, Năm Châu, Ba Vân, Bạch Nam... tất cả những nghệ sĩ này đã góp phần phát triển loại hình nghệ thuật cổ nhạc.

Trong niềm hy vọng tha thiết của Nhóm Tân Cổ Nhạc Quê Hương, anh chị em nghệ sĩ cũng đang mở mắt có những buổi gánh, những Mành Thợ Quân dân hội ngộ cùng bắt tay vào phục hồi sự sống cho nghệ thuật sân khấu cổ nhạc mà sự mất mát của chúng ta còn được đong bào trong và ngoài nước.

Mời chi tiết, quý khách gọi đến biết thêm về Nhóm Tân Cổ Nhạc Quê Hương xin liên lạc với nghệ sĩ Ái Liên (714) 276-3994.